

העלון לאברכי כולל, בני הישיבות ולכל לומדי התורה

האיחוד בהידוד

המאחד בקרבו חידודים ותשובות בהלכה ובאגדה

פרשת וישב תשע"ב

לע"נ ר' שמעון יהודה בן הגה"צ ר' אברהם יעקב (זיידל) עפשטיין זצוקלה"ה

כתב חידה

בן זוגי בכינוי כמותי נתכנה,
ואף אשת הניצול בטרפת היונה,
מאחרון בני לנכדים זכיתי,
שלא בתורי שמו קראתי.

לסופי הגעתי מהקללה,
וזאת מהמצוה שנתקלקלה.

מי אני?
רמז: דמות הקשורה לפרשה

תזכורת: הקשר בין הדמות לפרשה הוא בהזכרתה או ברמיזה בפרשה או במרשי

לעוסקי תורתך

בערש"ק הבעל"ט,
'פרשת מקץ - חנוכה',
לא יופיע הגליון.

הגליון הבא יופיע א"ה
בערש"ק פרשת וישב.

מענינא דיומא

**"משחרב בית המקדש
התקין רבן יוחנן בן
זכאי..." (ר"ה ל' א', סוכה
מ"א א', ועוד).**

**איזו מצוה דרבנן
נתחדשה לאחר חורבן
בית שני, ויתכן שכל
קיומה תלוי רק בזמן
שביהמ"ק אינו קיים.**

דבר תורה

"ויהי כמיסו הזה ויבא היתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית". בראשית ל"ט י"א.

חל"ל דרוש פסוק זה, מה היא המלאכה שיוסף בא לבית פוטופר לעשות, בהרגום יונתן כתב, "...ועל לביתא למיבחוץ בפקסי חושבניה..." (שעלה לחפש בפקסי החשבונות), ואיתא בסוטה ל"ו ב', "ויבא היתה לעשות מלאכתו. רב ושמואל, חד אמר, לעשות מלאכתו ממש, וחד אמר, לעשות צרכיו נכנס... באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו, יוסף, עתידין אחך שיכתבו על אבני אמוד ואתה בניניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות, דכתיב (משלי כ"ט ג'), וְרָעָה זֹנוֹת יִאָבֵד הֶוֹן (ופרש"י - שם טוב שהוא יקר מכל הון). מיד (בראשית מ"ט כ"ד), וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן בְּקֶשֶׁתוֹ... וְכֵן פִּירַשׁ רַש"י עה"פ בקברה.

והקשה הר"ב"א ועוד מרביתנו הראשונים, למה"ל לעשות צרכיו נכנס, לא מובן מדוע אמר כן דבריו, ראשית, אם יש משרות לדרוש אודות אדם צדיק לשבח או לנגא, לכאורה דבר פשוט הוא שצריך לדרוש לשבח ולא לנגא, וכעין מה דאיתא בסנהדרין ק"ו ב', "אמר ליה מר בריה דרבינא לבריה, בכלולו (מלכין והדיוטות - רש"י), לא תפיש למדרש (לנגא - רש"י), לבר מבלעל הרשע, דכמה דמשכחת ביה (לנגא - רש"י), דרוש ביה".

זאת ועוד, אם אכן זה הפשט בפקסו, הרי התורה כסתה דבר זה, ואתו המ"ד מגלה ומפרסמו, ואם לאו, "אתה מוציא לעז על אותו צדיק", והוא ממש כפי שכתב רבי יהודה בן בתירא לרבי עקיבא, על דרשתו ש'מקושש זה הצלפחד', בשבת צ"ו ב', "ח"ו, מקושש זה הצלפחד... דברי רבי עקיבא. אמר לו רבי יהודה בן בתירא, עקיבא, בין כך ובין כך אתה עתיד ליתן את הדין. אם כדברך, התורה כיתתו ואתה מגלה אותו. רבי אליעזר אומר, שבת היה, דכתיב (בראשית ב' ג'), וְעִיַּיִשׁ בְּרִיב"א שמתרן, שהיות ובסופו של דבר כשב את יצורו, על כן אין בכך נגאי אלא שבח.

עוד יש לדקדק, מדוע הביא רש"י מחלוקת זו בשם אומר, 'רב ושמואל', למרות שדרכו בקודש היא, להביא את דברי חל"ל בלא לציין את שמות התנאים והאמוראים שאומרים מימרא זו (למעט במקומות בהם ישנה איזו שהיא נפק"מ דבר, וכפי שכבר ביארנו במקום זה כמה פעמים).

ונהי יש לדון מה שורש מחלוקת רב ושמואל בדרשת מלאכתו שבפקסו, מדוע אחד דורשו כפשוטו, מלאכה ממש, והאחר דורשו לנגא. ועוד, דפשוט הדברים, של"מ"ד מלאכתו ממש, חולק על התרג"י, וסובר שעשה מלאכה ממש, ולא רק שהלך לעיין בפקסיו.

ויש לבאר ע"פ דברי הילקוט (וישב קמ"ו, אות ט"ו), שהביא בשם 'מדרש באביר', ויבא הבית לעשות מלאכתו. רבי אליעזר אומר, שבת היה, דכתיב (בראשית ב' ג'), כִּי בּוֹ שַׁבַּת מִקֵּץ מְלֶאכְתוֹ, ומה מלאכה היתה לו, שנה וקורא מה שאביו למד".

נהג פשוט דברי רבי אליעזר אלו, שדורש מעשה יוסף לשבח, שבא לשנות ולקרות בתורה, אינם עולים בקנה אחד עם המדרשים שהבאנו לעיל, לא לדעת התרגום יונתן, ולא לרב ושמואל.

אכן ניתן לפרש רב ושמואל נחלקו בעצם דברי הילקוט, שהמ"ד סובר שעשה מלאכתו ממש, סובר דלא כהילקוט, ומעשה זה לא היה בשבת, דלא יתכן ויוסף יבוא לעשות מלאכה בעצם יום השבת, ואילו המ"ד סובר שדבר לעבירה, סובר לילקוט, שאכן מעשה זה היה בשבת, ועל כן, ממתה שראו שכל מעשה יש לנסות לדרוש לטוב ולרע, על כן אולי היינו למדים שיוסף בא לעשות מלאכתו ממש, הרי הוא איסור חמור של חילול שבת שדינו סקילה, ועל כן העדיף אותו מ"ל לדרוש שיוסף בא לעשות עבירה, שאיסורה קל יותר מחילול שבת, שהוא רק בתנאי.

ועוד יש לומר, שלעולם רב ושמואל מודים לדברי הילקוט שהיה זה בשבת, אלא שנחלקו ביסוד מה מחשיב את חומרת העון, האם עושה או האופן מתי ניתן לעבור עליה, דלמ"ד שבא למלאכתו לומר, שהיות ועריות הוא בכלל הג' עבירות שהיה ובל יעבור, ואילו שבת אינו בכלל עבירות הללו (אלא יש לחלל שבת בבדי שלא יסתכן), על כן עריות חמור יותר, ולכן העדיף אותו מ"ל לומר שבא לחלל שבת במלאכתו. ואילו המ"ד השני סובר, שהיות וסוף סוף עונש המחלל שבת חמור יותר ממגיל העריות, לכן עדיף לדרוש וללמוד שאכן יוסף נכשל בעבירה, הילקוט שלא נכשל בעון החמור של חילול שבת.

וביארנו נוסף ניתן לבאר ששורש מחלוקתם של רב ושמואל, וזאת ע"פ מחלוקת רבי יהודה ורבי שמעון, בשבת מ"ב א' ו', ובין מלאכה שאינה צריכה לגופה', וכפרש"י שם ק"ז ב' ד"ה הצד נחש, כגון שצד נחש, שהצידה היא המלאכה, אלא שהיא צריך את גוף המלאכה, היינו צריך את הנחש, אלא רק למנוע מהנחש שיכיש אותו, ואם היה יודע שהנחש לא יעשה לו נזק, הוא לא היה צד אותו, של"ח"ו הוא חייב ול"ש הוא פטור, ולהלכה, הרמב"ם ב"מ הל' שבת ה"ו פסק כר"י שחייב, והראב"ד בהשגה מביא ר"ח שסובר כר"ש פטור, וע"פ במפרשים על ה"ט, ובשו"ע שט"ו ח' ויעוד, ג"כ פסק כן (אלא שגם הביא את דעת הר"מ).

ונהג רבות במאנו בספרי הפוסקים, שדנו בשאלת רופא, שאם הוא לא יסייע לגוי וירפאהו, גם במלאכות דאורייתא, איבא משום איבה, ויש בו חשש גדול לנסנה לחולים יהודים אחרים, שאם הרופא היהודי לא יטפל בחולים הגויים בשבת, הרופאים הגויים לא יטפלו בחולים היהודים (מלבד מה שהשלטון ישלול מאותו רופא יהודי את הרשויות לעסוק ברפואה, ואף הוא לא יוכל לטפל בחולים יהודים כל (השבוע). והוי שרצו לומר, ע"פ יסודו של המהרי"ק בשורש קצ"ג, דכל גוי שכופה יהודי לעשות לו מלאכה לצרכיו בשבת, ליכא אף מדידת חסידות לההגר על רק, וזאת משום שהוא רק איסור דרבנן של משאצ"ג, שהרי היהודי אינו צריך את גוף המלאכה, אלא רק עושה אותה בכדי להנצל ממיתה, ועל כן גם בניד"ל, אלא הרופא היהודי יטפל בחולים הגויים בשבת, היות וכל מה שהוא עושה את המלאכה, היא אינה בשביל עצם המלאכה עצמה של טיפול ורפואה, אלא רק למניעת איבה, א"כ לכאורה צריך לחשב מלאכתו אלו כמלאכה שאינה צריכה לגופה, ודומיא דצד נחש בשביל שלא יכשנו, וא"כ יצא שר"ש ליכא בזה איסורא דאורייתא, והיות ולהלכה פסקינו כר"ש, שפיר יש לדון להקל בזה מחשש איבה (ע"ל ארוכות דברים בזה, שהיה צריך אליעזר, ח"ח סי' ט"ז פ"ו אות י"ב - א').

לפי יסוד זה יצא, שעבד העובד בבית אדוני, ואדוני מכיריו לעשות מלאכות בשבת, דיתכן שדינו הוא כעובד של משאצ"ג, שהרי אינו מעונין בתוצאה, אלא שלא ירדה בו אדונו, ועל כן, ל"ח"ו הוא איסור דאורייתא, ול"ש הוא רק דרבנן וימנעוהו שיש בוה נידון גדול בפקסו, ע"ל ש"ת מרש"י ח"ב סי' כ"ג, ובמחנה ישראל לח"ח, סי' ל"א, שסבור שהוא צ"ל, ובפני יהושע שבת ע"ב, שאצ"ג, וע"ל בש"ת חלקת יעקב ר"ח סי' ט"ט ד'.

על כן, שהתורה כותבת שיוסף בא לבית אדוניו לעשות מלאכות בשבת קודש, לדעת ר"ש, אין נגאי גדול בכך שהיה חשש, ושלמטתו מלאכתו אלו נחשבות כמשאצ"ג הוא רק איסור דרבנן, על כן דורשים שבא לעשות מלאכות ממש, אף ל"ש, יש נגאי גדול בזה, שהרי הוא חילול שבת שנחשב מהעבירות החמורות שחייבים עליהם סקילה, על כן עדיף לדרוש שיוסף בא לעשות עבירה, שהוא איסור קל יותר מחילול שבת, ולא שבא חלילה לחלל שבת.

ונהג במאנו שניהם סבור דקדעת רבי יהודה, שמשאצ"ג חייב (שמואל מפורש בשבת מ"ב א', ורב, ולא הוכיח שמואל משנה ב"מ א' מהל' שבת ה"ו), ואשר על כן, אחד מהם סבר שהיות ויהיה זה בשבת, על כן מחמת הנגאי שבחילול שבת, עדיף לומר שבא לעשות עבירה, והשני סבר, שמדוע להכריח עצמו ללמוד שהשביל הוא לומר שעשה עבירה, עדיף לומר שלא היה בשבת, ובא לעשות מלאכתו כפשוטו, אלא שהתרגום יונתן סבר שאפשר ללמוד כשניהם יחד, שגם היה שבת, ואף אם נלמד כר"י, בכל זאת יוסף עשה מלאכה שהיא רק עובדן דחלו, שעיין בפקסיו.

ולפי"ז מובאר היטב מדוע הזכיר רש"י כאן בעצליה שמעונוהם הם רב ושמואל, שהם אלו שסוברים כר"י וכפי שיבארנו.

חילוקא דרבנן

כתיב (בראשית ל"ז ל"א),
"ויקחו את כתנת יוסף
וישחטו שעיר עזים", ופרש"י,
"דמו דומה לשל אדם".

ע"י גיטין נ"ז ב', דנבזראדן
הביא דם של הקרבנות,
והעמידו מול דמו של זכריה
הנביא, ולא היה דומה.

וצריך ביאור!!!

מעשה רב

בצהרי כ"ד בכסלו, כשהינן ר' ראובן את מקום הנחת נרות החנוכה בפתח ביתו הפונה לחצר, עבר במקום ר' שמעון שכנו, והעיר באוזני ר' ראובן, שנראה לו שהוא למעלה מעשרה טפחים. ר' ראובן הביא מד מטר, ובמידה החבררה שיש צדק בדברי שכנו, שלמרות שהמנורה כולה היא בתוך עשרה, הכוסיית עם השמן והמפילות, הם כבר למעלה מעשרה.

דעתו של ר' ראובן נחה במדידה זו, כשמסביר לשכנו, שהיות והמנורה עצמה היא בתוך עשרה, די בזה להוכיח שההדלקה בה אינה לצורך השימוש באורה, אלא למצוות הדלקת נר חנוכה, אבל ר' שמעון טען לו, שדין גובה עשרה, מתייחס לאור העולה מהמנורה, לא למנורה עצמה, שאיזו נפק"מ יש במנורה, אם לא באור העולה ממנה.

בין חידות

לאיזה אנשים אי אפשר לכנות את היום שבו נולדו כיום הולדת!

חזר ר' ראובן וטען, אמנם אמת כדברך שעיקר הקובע בשיעור, הוא מקום הנרות ולא מקום המנורה, אלא שגם כל זאת אין כל חסרון בגובה זה של ההדלקה, וזאת משום שהלכה זו נאמרה לפני הרואים, וכאשר מדובר על חריגה קטנה מהעשרה טפחים, שרק הכוסיית עם השמן והשלהבת הם מעל עשרה, אין זה ניכר כלל להרואים, וכל אחד חושב שכל המנורה היא בתוך עשרה, ואין כל חסרון בהדלקה בגובה זה.

זאת ועוד, היות ובני רשות הרבים, בראותם את השלהבת רואים איתה יחידו את המנורה, ועל כל פנים את חלקה העליון, כל שרובו בתוך עשרה טפחים, די הוא לענין הלכה זו שלא יאמרו שלאורה הוא מדליק.

השאלה היא, הצדק עם מי ?

מענינא דסדרא

"כל המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדר" (מגילה ג' א').
כיצד ניתן לכאורה להוכיח על"פ פרשתינו, אם יוצאים בכך ידי חובת פו"ר.

לע"נ אבינו ה"מ ר' יוסף בן החבר ר' אהרן דוד קולמן זצ"ל רב ביה"כ"נ "אהל מנחם" מדיעין עילית וראש כולל 'ברכת אריה' גלב"ע כ"ג טבת תשע"א

© כל הזכויות שמורות ל"איחוד בינינו" ולרבינו החובתים - מדיעין עילית - ארץ ישראל

סיפור ושאלה בציוד

מתוך: אתר "בינינו" | מערכת עיתורי תורה לצפיה | BEINENU.COM | בינינו

אזכור רב בני החספה לייאוד הרבא עס פרט!

נזכר בדברי חז"ל כאשר המציאות היא, שדבר ח"ל אלו לא נאמר כלפי עניינים של תרומות, ובמידה שכל הקמת הקהילה היתה מתוך כבוד והשתדלות רבה למערכת לא מנעה זו מהלקות חילה בקהילה הקיימת, ואף כל צעד שנעשה, היה על פי הכרתם והדרכתם של גדולי ישראל באותה תקופה.

בני השנים שעברו, יחד עם השמחה הרבה על הקהילה שגדלה וגידלה עשרות ואותו מבניה לתורה ומעלה, למודם בישובת הקהילות ולקחים בהם נאמנים לה' ותרומת, המפורסם במקומות רבים בארץ הקודש מומצה לה, רב היה הצעיר לראות מה אצל מבני הקהילה המרכזית, במה אותם אלא שיזכנו את הקהילה לתורה ומעלה, אלא שלתום למסודות בהם מערבים את קודש בחוץ, לשינון הרה של כל שומר התורה והמצוות, ורב בניהם ובנותיהם הפנו עורף לקמנות אבותם ועובד את שמירת התורה המצוות, במקום זה במאורח, ומיעוט מהם שנשארו שומר שבת, השירו בדרם מעוות ורבת אחרות, ומכעט שלא נשאר דור שני בבית הכנסת.

כל אותם לא שואות הימים 'פסוח על שתי השעיפם', אנשי 'אוהבי השלום', שלא העלו לבחינו שבחובבותם של ילדיהם והתירוועתם עם ילדי הקהילה המרכזית, ולמיעוט מעשיהם ואחרותיהם, ולפיכך לכל אף הם בדרם הקעקעלות, שאחריהם לא ישורנו. לאחד שודר, שחקת מולדיהם לא המשכיו בדרך התורה וקיום המצוות, כל מה מאורח היה גלות את תעלות הגורלית והחמורו.

השינים שעברו וכלפי, בתי הכנסת המרכזי שכונתו עמד בכל ימות השבוע שבשומותו, רק בשבתות הלימודים של מיני הפילות, וזה הם היו בעיקר מקומי המתפללים, כמעט לא נראו בו צעירים, מלבד נכדים שבאו מימי פגס בלוקר, ואילו קהילת 'תפילת הרב' אף היה מקום תורה ותפילה לרבים, מיני תפילות ושעוריים לרוב, וקול התורה נשמע בה לא שעות היממה.

עם הקבילת תפילת רבים, אלא העירויים גני השלישיים שקתומו לכפני לרוב מהחשים שנת את הקהילה, לא נשארו בעצירותם, חלקם ספיק כבד לעבד לילום האמת, אחרים למשח זקנים, ואף היו שהתגוררו בקהילות שונות ורוחקות, כל אחד למקום שהשתנה לפניו אמות. מקטים היו אלא שנשארו להתגורר במקום והתחלל בבת הכנסת אותו הקמו.

אף מה גם, שבמשך אותה תקופה עוד ועוד בתי כנסיות, עבדו הקהילה שונות שהתגוררו במקום, הכירונו של ביקום, במשך כל השנים שחלפו, אישני עבדו דירה במקום למקום ועוד לעיר, רק שמפתחיה העבר של הקהילה כמעט לא נשארו מ שיפחלה, בה לא נאמת המפתחיים העשויים, היוו בהיבתי 'תפילת חמט', ביחס לדור המייסדים והמיישמים.

ההתירויות שהרבה הקהילה בבית הכנסת לפני כשעור, עם אותם בורדים שזילוו בכבוד וקדושת בית הכנסת, ובמחלק התפילה, נמזנים בהם לא קיים איסור מצד ענת התפילה לרבר, כנון לפני 'אורח שאמר' או לאחר 'שמונה שרתה' לפני תחילת זרות 'תפילת יוני' ק"ו) 'לא ק"א שיק''), ולא בכל מיני ענינים דומים, החלל לומר דבר מה אחר לחבירו, ולא נאמתו אלא שומר הפרץ, ובמקום מושבו על ידי הכמה, היה מיער בקול גם כלפי חסידו את חסוניה את היספר תורה, ולא ימט 'במשרת הגולה', ובמקום שרבי אלוהד לו חזר ועקינה אחרת כנונה, וכן, ואט, ש'משך חומת', בית הכנסת אביד את מעלויתו הגדולים, והפך לחיות סמל ומושג אבית כנסת בו הולכים להתפלל לא לא שאינם יכולים לישב בהשקט ובטח על מקומו, אלא שמוחשים בשעת התפילה וקריאת התורה.

האמת היא, שאלקס היחידים החלו בהנהגות נלוות אלו, הדבר הפריע לרבים מהמפללי בתוך הכנסת, ולא שקט ינסו להעיר את תשומת ליבם של תהימה לפרצה שיכולה להתבטן גם בו. רק הקהילה דובר על רק פמנים ברוב, ודבריו נפלו על אוניווער האמת. אלו שילמם פופטט בידי הכנסת, היו גם אלו שבעיר היה מושבת על אדני היעולם הזה', בביתם אלו הכניסו וקראו גם בכל מיני יבולונים שאין עוד המיני כולל מהם מהם, שיקו וסגנון סגנון זהו של תלמידי החכמים וגדולי ישראל, ועל כך שזה לא היה פלא עם חתירות, וזאת אף שמעיתם לדבריו ותוכנתו של הרב הקהילה.

במשך הזמן, גם אותם אלו שבתחילה נאבתו את החלול בקדושת המקום והתפללו, כבר הספיקו להתרגל למצב חדש ואף שחללה בו, שיחותיהם עם יעריהם שוב התחילה, ואילו אחרים חשבו, שהבינו שאם ישארו במקום, יועל גם כן צדק עם לוינו בעקבות הריחה, על כך, בעצת רב נאלצו לעזוב את המקום תמלחה זו שנים רבות, ולקבוע מקומם באחד מבתי הכנסת האחרים שכונתו, בו נשמרו קדושת המקום.

יחידים היו אלו שלמרות שהמשיכו להתפלל בבית הכנסת, בכל זאת לא שינו את אחרותיהם במאומה, ואלקס הקפיד לשמור את קדושת בית הכנסת וכוונה, והביט עוררם רב הקהילה בדבריו אודות יכוותיהם הגדולים, שלמרות שכלל היוו פרזח במקום הזה, וכלל אדם עומדים בו בגבורה, בראייה שהם נטולים שכב נכד כולם, ובזכות זו הם יבצלו מלך הרב זקוקה, ועל אמתלה.

רב הקהילה אשר דבר בענין הגורא יעג אל לביו, התייעץ על כך עם רבותיו, שהורו לו המחיר והוא שכר דיבר על חומרת הדבר פעמים רבות, והוא לא רואה כל שנינו, על כך עדיף שלם להירבת את הדבור אודות זאת, אחריו יומתח כל רב, ואף לא ישעמו לדבריו בעינינו אחרים, ויחד עם זאת, אסור להתעלם לתשוקת על חבירו, ואם ישנו שם דבר מסכים עם ההנהגה הנלווה הזו, על כך התייעץ לעצמו פעם שנית, בה יעירר את הציבור בענין קדושת בית הכנסת ושחיבת התפילה, וחיבתו העניון של דבור בבית הכנסת בעשית התפילה וקריאת התורה, ומלבד זה, בכל עת שהחה אצל אלו המפתחים על קדושת בית הכנסת בורב התפילה, דבר שבחנם כשהוא יעלה על נס את הנהגתם הטובה ועד כמה ראו ללמוד מהם ומדריכיהם.

מלבד כל זאת, עוד אמרו לו, שמה שיכול לעשות בידי מינוע את הדבורים בתפילה ובקריאת התורה, הוא להורבת פיזורת בעלות כל מיני גורמים טובים, להביא להחשבה התפילה לכול מקליק עיני ציבור המתפללים.

אותם קושטיים יהיו סגולה היה בבית הכנסת מיום הקמתו, וזכרו את סיבת הקמת קהילתם באותן השנים, והרגישו שזה הם היו עריון צעירים, ליהיה היה לעשות כבאותה הימים, לקום ולהקים קהילה חדשה, שלא יגל הקהילה חלה את המפתח והקול, אלא שבצמחה בנין, יכלו רק השתולל 'עיה ירוח טהרה על המתפללים, שישנו את אורחותיהם וכללי בדרמים טובות השמורה.

לפני כשנה, דוד צראוונעארגנדערנ', אחד מראשי המדברים בכל עת בבית הכנסת, הלך לחוש שיכונתו וישכורו הימים והכבאל לא נחלש, גם לא עם גרדור למינים, ואף אם עם כדורים כנגד נאך גרוך, ושיבלו ספירלי ופולקסארוה, ובמיוחד שהרגיש שקולו נובד בו, ומכעט נלכד ממנו כל הריבור, לפעם תחילת לחשוב אבות הגרועות בכל בני אירע, ואלה הוזהו ליע' במחלה קשה, ועל כך מרחר היקף דוד ועט וכבת לעריות, ושאר תחקרם לראונן 'רבינו' של ישראל, ונתבקש לצרף אותו כחבר בארונן, כדי שאם חלילה ונחלה שמה, יסייעו בעד היחומים השישאים אחריו.

כאשר רעיינו הסבירה לפקיד יארגונן שטלפון מדוע דחף לה שבעלה נצטרף מיידיה, ויתר הוא היה כאבנים עיני בגרונו והוא חושש לגרוע מכל, חשיבוה, שאם אין חלילה משביותו באימיתים, ואם שם הוזהר את המועד, ובמצבו זה כבר לא ניתן להחשיב כחבר. והסופי ואמרו לה, שאף אם היא לא היהת מגלה להם את סיבת רצונם הברצרא, אם חלילה קודם דבר מה, חלילה הארונן דורשת איתן אסתמיס פראיםם שבשעת ההצטרפות לראונן לא היו קיימים בעד חשדות אודות חסיד אלקס קרובים, וזאת אכן היה, כך לא יעורר ההצטרפות, ואף את מה ששילמו, לא יקבלו חוזה, אלא ובת הצדקה תעמוד להם.

זקת הערוע יעירן סודו השימעי באותה הרגע ששמע את התשובה השליילת על חוסר הצטרפותו לצרפו לראונן, נשמעה היטב למרות שאחרונה כמעט לא כלל לדבר. וקולמו חסד פצרו, תמיד שבו שאם חלילה ירשש שיאמינו צערים, עוד יספיק להצטרף

כל יחיד באשר הוא, הפך כלב לביו שהוא עוד היה לראות את אליהו שבא לשפנו, לשמחו את שופרו, ש'משך צדקנו, ולחוש את יאור השד שאין על ציון, ויעבור בית קדשנו ומתארנו, ומלכות בית דוד שתצמח, וקרנו תרום, ויחד עם זאת יעבור הלימות מן הארץ, ויכיר דויעד לו יושב בגל, שלה' המלכות הוזהר או משל בגויים, שהגלות תעת יהיה זה' אחד שמושא, שאכן כלה ונחיה אליה במהרה מינינו.

אחת השאלות שבה היה סודו נשאל בענין שבכנסים אותו לידן בית' צדו על מעלה, לאחר אירכות ימי ושנותיו, היא, 'צפיית לישועה', אלא צפיית והמתנת לישועה, לנאוה השלמה, ואם היה סובל על כן בצמצן הקיים, כאשר דבר פשוט הוא, שאם הנהגתו לא היה אהיה, ששהיה שוב לו טוב, ועסקי התנהלו על ידי מנורות, ממדי הערף השיעוועה תחדד ע' שפסק לאונן והלאספן ממון רב, ואילו כאשר הצעיר הכלכלי היה קשה 'ה'אבדרבס' היה הנוה האומצתי הקיקה או על מצב וכבא אחר, אלא ציפה לישועה, שציפה זו שניתו להם מדרגות הבחנות שב'צפיית לישועה', אלא על האדם לצפות לישועה גם אטונו, כל שהוא בשמחה וזעה, והכל מנהלן באופן חטוב ביותר, גם אז, ובמיוחד בזמנים אלו, עליו לצפות לישועת ה' לנאוה הקרובה, שעיפיו זו מוכיחה שאין הוא רוצה ומצפה לישועה.

רבים הם אלו שחפצים לעשות דבר מה לצורך קירוב הגאולה, ולצורך כך משתדלים במנון דריכס. אחד מן החלקים המפתילים ומבקש על הגאולה, בכל נפחת שבשמיעה בלכירת עם מלכות בית דוד, ועיינו וזולתו מדעות רבות ביחס היתרה, שבמחמתן 'אחרונה לפני שבוך לבני ברחמים', ואילו מקוח כלב לביו של' יקח את נדמותיו וישיטם בגזלז חליתי, ותפילתו תכנס לפני ונכנס, ש'הרץ ערומות שלם ש'נשות', וה' יקבלנו בכות ש'לשלת אבא.

האחר מקפיד לכל לילה להקביל לישון, ולפני צאתו חלילה גם עורר 'תיוקן צוות', ומשתתף בעיני השכינה שהיא בלוחיה, ולאחר מכן עוסק בתורה עד הבוקר, שהוא ענין מסולג לקרוב הגאולה, ואילו מלבד הלקחות הרבות על שנת התורה, שהוא בודאי דבר גדול עד מאוד. ויש שפוסקים ומוציאים ביום ובלילה, מהמחשבים בודקו עד שעת ליל האורות, ומדברים עינה מעיניהם, בתמורה לו ערך לעסק התורה ומעלה, שיהיה אחד מהדרגים המקרבים ביותר את הגאולה, והם מקום משכן השכינה בגולה, כדברי חז"ל ששטרכה ביש התקטר און לו קלסק'ה בעלמא אלא אהלכע אמות של הלכה בלבל. ואף יש שקובעים את המעשה בס' דקשים' ה'אבולב' את התורה ב'תפילת ה'היאת הקרובה, שלמירו זה מסולג עוד יותר לנאוה הקרובה.

ישנם שבכוריים לעצמם את חדרך חקלה לקו, הם מהפשים אחר איוז שהיא מצוה או הידור ונהגה דוד שנתת שיש בה מגולה לקירוב הגאולה, כשה מהירוד למוז כוס של אליהו בנביע גדול ומחודד, ולפחותו בעצמם את חילתם 'בישפון מנות', ועוד כמה עניינים דומה' לאל, ומרגישים כן בעצמם שמקיימים בהם שמפיט את ה'ציפית', ובזכות זה הישועה קרובה לבוא, במיוחד, אם מקיים, אם בזכות כל ה'עניינים' הללו שהם עושים, לא ימשפשו בשאר מקומים שאינם מקרבים לו את הגאולה.

ישנם גם כאלו שביניהם יונתם' כותרת חלה היטב, והיו סיבתם שאינם קובעים עיניהם לתורה, מחששים שמא חלילה החדש שיכנס להם לא יקבע מעט אשר הם יזכרים מימי מידס, אלא הולכות הווינו פם שילמדו בו ובמכונתו ברת תלמוד יצורה, בימים קלם או רוצאו מחוץ לכיתה, ודברי הרבי שנייד למלמד תורה שהכריז באחרונה את דבר רבי יונתן שבתאי שקראו ח"א, א' שאין בן דוד בא, אלא ביור שכולו זכאי או כולו חיבי', רצה להתייחס אל זה ולמדור אותו, וחסר 'כילול זכאי', אלא שברב ניבאל הוושש הנביא 'א' שישיים דרכי ה', צדיקים יוכלו גם ובפשיעם או, ובמקום ליקח את דברי הרבי' להתחזק בהם, למדו מכן, שהיה כולו לא נראה להם כל ש'במצעייה העשיתית היוד שכולו זכאי, על כך נבדד בקיר בית הגאולה, על עיניהם לסייע ליעורו שיהיה דור שכולו חיבי, ובזכות זה יחישנו את הגאולה.

לעצמינו הרב, במצינו אלו שבוחרים בגדל האחרונה בבדי לזר את הגאולה, ועל כן הם מוצאים לעצמם כל מיני דרכים להכשיל את הרבים, ובעיקר על ידי תכתובת והפצתם של כמה מיני מכתבי עת, חלקם כהיירות לעטיפת עדי פשוט, והאחרים על נייר כרומה שמוכב, לאחר שהוושש בשיעוריהם, ובהכנות ומאמרים בהם מדברים חסד רחל לומר מדי תורה ומעלה, והמדקדקים בקיום המצוות, וכנגד זה, ותונתם במה מוכנות כל מיני ערובי' ה', ומבלע ובלו, המשימעים את הניני כלל הנובעים משנאה וקלאה כלומה התורה ומקיימי המצוות, ומבדעים חי רבי וריק, ואחרונות ריקנות, והפיכת החיים למגמה של אכילה שנת וועדיות, ודרימה אחר הגאולה העולם הזה, שכולם מביאים ליד הגל וריק, והרגשות ריקנות נוראה, וחוסר סיפוק מוחלט.

אחד מהמקומות בהם ראו רבוח את נקם על כל אותם חסידיו שהרע, הכובעים חלילה את העולם כולו ויהי חיבי, בהם בקהילת 'תפילת רבים' שב'שיניון' ב'שמכור העיר. הקהילה זו שהקפדה לפני למעלה ממאה שנים, על ידי מהם עשרות מחסותי שומריו תורה ומצוות, ומקדיקם על כל תפילותיהם, שבאו להגמורם במקום, ובמחוללה התפללו בבית הכנסת השוכנת, אלא שאירות החולין שיהיה בו, ששורשם של קושטיים המקום, ראשם ורובם היה בעיני העולם הזה 'ה'שקפפה' הייתי תורה 'ופורת' בקיום מצוות, ולידיהם נשלחו לול מיני מוסדות שיהיו אחר חכמים נחוץ מהם, והוא מלבד כולל התפילה שהיה מאד מזוהר, אשר על כך חששו שזהו אותם שמפתחות שאריתם אלו יגלם ויפשעי' עליהם ועל בניהם הלכה, ולאו מלבד מה שהפנה התאגדות חדתי וכרואי, ולקח את בניהם לתורה, קיימו מצוות ולמשיעם טובים, על כך התגוררו ידתי לפילוחי בית כנסת נוסף שבכנון, שאם ישאו אות תורנו, הם שיחיהו תורה תמידים סדדן.

אל קלה היה הקמת בית הכנסת החדש, בתפילה הרבה במינון לילל שבת בבית אבי, הוושבים, כאשר ישן 'קבלת שבת' למעריב' עשו 'סדר לימוד' לו למד כל אב עם בניו, כאשר היו שבתות שבווקו היה להם מהם לתפילה, אף במשך חוק, כשהרגיז מנה כעשרים משפחות, הם שכרו ארץ למנות בית הכנסת, והשנינו 'ספר תורה' להחשלה והחלה וקיים במקום את כל תפילותיהם.

ליל אותם עתם שטרו מתפללי בית הכנסת החדש על יחסים טובים עם מתפללי בית הכנסת השוכנת, גם כאשר היו כאלו מהותקייים שראו בעיניהם משום 'ימיעה' להם, וניסו להצא את צעריהם בכל מיני דרכים, גם על ידי 'מסירה' לטלנונות על כן שהם עורבים על אחת האוסרות הפירות וצוברת בדידת מנוינים, ושנוכחים על שני ידתי בית הכנסת, אלא שקיענו אל שמר תורה מצוות וישוב תולנות על הפהרע ורעת, בכל זאת השתולל תמיד לעשות כל מה שיכולתם להשקיף להיות עם שכיניהם שלום ורעות, ובמיוחד בשבתות השולח, בית הכנסת החדש עדיין לא היה מעול, וכל מתפלליו המשיכו להתפלל בבית הכנסת השכונתו.

כאשר עברו להתגורר במקום עוד כמה משפחות של שומרי תורה ומצוות, שבאחרונתם ובחשקתם האתימו למתפללי בית הכנסת החדש, ויבשרנו לדור, קראו לבית הכנסת הקהילה בשם 'תפילת רבים', וחללו לקיים בו מיני תפילות עם בימות חוליה, ובעקבות כך קובצו עשרת יורוה, גם בבקריים עולי התפילה, יעורבו, גם מינה חלילה, ואלו שמתפללים בעיניהם, וכל תורה נשמע בו בימים זכרובליות.

במקום שהם, ששהגלו לבסס את הקהילה החדשה בבית הכנסת החדש, היו כאלו שבאחרונת חיייהם כלאורה היה מחטאים להם להתצטרף לקהילה החדשה, אלא שבשומות 'גדול השלום' היה בגורנם, והמסויה ועטנו על המתפללים בו, שאינם נהוגים בני תורה ולומדי תורה, ועליהם לזוהר על מעלת התפילה כראוי וכלכלה, והלסיכס עם חוסר יחס חמשה השעיטת באריות בית הכנסת, וכלל שבאו בעלת השלום, ומה שווששים לחינוך בתיהם, אדרבה, שהיו ניסיוני יועמדו בו.

אלא שאותם המתפללים עם טענותיהם אלו, לא זבלד ששכחו את תפילותם מהבוקר בדיקטו זאל ביאנוו לא לדי סייקון, אלא אף רוממתו השלום שבגורנם ודבריהם הגעמיים אודותיו ושכחו מהם, שאם נעשה את הצד היחוד טוב, כדי שלא לפגוע באחר, אז הם מדברים בשבחי שמים', כאשר יבשר על היד היחוד טוב, כדי שלא לפגוע באחר, אז הם

דעה וואסערדערער - המדבר בתפילות

תשובה לא סיפור ושאלה בציוד

תשובה לשאלה, מאשר פרשתינו בערש' אל היתה כל שאלה הנכונה, כנודו של מרן שליט"א הבין מלמדו פרשתינו בערש', שאין כל מניעה לכנות יהודי שאיננו בשאלה שבת בפרהסיא בכינוי גוי, אם הוא עושה כמעשה הגויים, והוא מדבר רש"י' ליה' ברה"ה, 'ויאמר לו אלהים אני אלהיך שדי פרה ורבה וקול דוכם, גם על מין ופלקים מ'פלק' צא'ר, וביאר רש"י, 'גוי וקהל גוים, שגוים עתידים בניו להעשות כמנין הגוים שהם שבעים אמות, וכן כל ה'סנהדרין' שבעים, דבר אחר, שעתידיים בניו להקריב איסור ממות כנונים בימי אליהו'. מבואר בדברי רש"י, שאם עושים כמעשה גוים, שמיר ניתן לקראם בכינוי גוי, והיות ואותו החבור סרק את שערו כדרך הגוים, לכך כינונו מרן שליט"א בכינוי 'גוי', ולא רצה לברכו.

תשובות לשאלות המתפרסמות בעלון זה, יש לשלוח בכתב ברור וקריא, בצירוף שם, כתובת וטלפון, עד ליום ג' בשעה 23.00 בלנד לבסק' 9741115 - 08) [מחר': בקידומת +972 - 8] (24 שעות) [או למייל' yaepstein@aol.com] יום ב' בערב בלבד]

הפריסם לשבוע זה: "מדרש נחומא המפואר" ב"כ.

עוד ששתה זוכים מספים. כל אחד בספר "הגרות הללו קדש הם".

הפרס לשבוע על "סיפור ושאלה בציוד": שני זוכים, כל אחד בספר "גרות הנהנה" - הלכות הנהנה".

להערות, הארות והתגובות וכל עניני העלון, ותרומות והצנחות, יש לפנות למערכת בפקס ובמייל חל"ל

© כל הזכויות שמורות לחידו' אייחוד חבדי' ולרבנים והכותבים - מודיעין עילית - ארץ ישראל

כחבר בארונן, ועד לך שהוא בריא, אבל לו על הכסף שבו ניתן לרכוש עוד מעדינים ולענות את החיים, אך כעת הבין שחבל היה על כל הכסף אותו בובו על הגאון והיות המשאיות טעם תצמצמן בלב, והפסידו את המצוה הגדולה לעזור ולסייע ליתומים ואומנות, ולמה נכנע נודה הקה'ה משיב לו כנומלו, שאימנתו ויחומי ישיאו פסיפסה מסורת בלב הם.

שבגלותו הנוספים החל דוד לעבור סדרות בדיקות מסאיות ופולשניות, כאשר כל העת מציפנו מיסרו על הוגמים הרבים שבובו, המעות שחוציא להלב וריק, ועל כל העירורים שזיכר בו עד מצא, וכיוצא בפני בדיקה פשוט ומרמיקה, מנה התפילה ובקשה לה', שהוא מחמתו על העבר ומוקפס על היתדות, כשהוא מקבל על עצמו לשמוע לדברי הרה ואחרותיו, ובכדי לא ואת ביתו, להוזהר מהשטן ולקבל דבורים אסורים בשעת התפילה וקריאת התורה, ובכדי לאמר לו שהשטן מקבל, הוא מסויף ומקבל על עצמו לעמוד במקו, ולדבר על לב חבירו שישובו אף הם בתשובה שלמה, ויבכות בקלתו זו שהיא כבד ליבו, ותפילו וישלחו אותה כתפילת עני בלב שובר ונדח, שאילוקים לא יבנה, ה' יחוס וירחם עליי, ושחלה לי ופראה לישימה בחור שאר חולי ישראל.

שדוד אך סיים את תפילתו, הרגיש מיד שכלל הנראת תפילתו התקבלה, וזאת מחמת הקבלה הקשה שהקביל על עצמו, ותוך זמן קצר המחח הרב בו היה החל להפגנוג, ונכספו בו שלווה ורגוע מיוחדים. וכל רגוע הוא ונכנס לקבלת הקשה, שלאחריה המתין בסבלנות לשמוע מהמפורסר המומחה את מסקנותיו מבדיקה.

מש הרגיש כן היה, המפורסר הגדולה שלו הצליחה לקרוע קרקעים, ובסייעתא דשמיא נמצא שיש לו איוז שהיה לדקתי במיתרי, כשיבקבותיה הצעבור גויליס מסוג חלול לעול, והו מה שגורם לכאבים העיוץ לא יזכור כה חיבוריו. ויש על נדול, הוסיף להחליט ואמר, שהפלטו לאבחת את הבעיה בדיוק, אחרות, במקור דומה, נאלצים לזכות את מיתרי הקול מחשש להתפתחות גידול ממאיר, ואף אם בסופו של דבר המקום נמצא נקי, בכל זאת נשארים אילמים לכל החיים.

המופסד רשע לו כדורו באסתטיקה מסויימים שעליו לקחת שלש פעמים ביום, ואחיל זה וטח לומר ויפייס כרר ירצני שותיו' לטובו, ובתעורת יחבר, בעוד שבו עבד כבר יבירא לחלוטין, ויחזור לבדיקה לוודא שאכן הבעיה חלפה לחלוטין.

כיוצי בקריאה יצא דוד מחדול של התפרסום, כשהוא חרמטש של נתן לו את מנועו בנתנה חולת הקבלה שקבל, ומיד תחילתו השבוע, שדבוריו שב אליו ובדיקה החוזרות התיכנה שאם כונסעת דמימה אותו התרפא לחלוטין, עוד באותו יום אסף כן כל ידיו המבדרים מבית הכנסת לעולדות הויה לה', בה סיפר להם את הרגשותיו במנין הבדיקות ויביעה, ואף את הקבלה שקיבל בעת צער וזקנה, כשהייתה שאבדה בזאת לכתה וחוהלה.

דבריו בית הכנסת הבינו שבעת עליהם לנסות לשחוק כמה ימים, עד שדוד ירגע כמה שעבר עליו, אבל שהם היו כה גרילים בדיבור, עד שאילו תפילה אחת הם לא הצליחו לשחוק, גם לא למען חכמו וירידיהם היו שנים רבות.

שדוד אחר שבדריים עם חבירי אודות מה שעבר אים מעיילים, גישג כל הקהילה וביקש ממנו שיתן לו מראי נוקמות, וכל רגוע הוא נכנס גודל מעלת התפילה וחומרות המעל ידובר בבית הכנסת בשעת התפילה וקריאת התורה.

לאחר בקשת תרשוח מהנהגים, תלה דוד במצוות בית הכנסת, שלמים גדולים ויפייס, מעשי ידי אומן, בהם הביא מדבר חז"ל ורבותינו גדולי ישראל, אודות חומר האיסור לרבר בשעת התפילה וקריאת התורה, ויחד עם זאת, גם הביא מדבריהם אודות שיבות התפילה ומעלותיה.

פעולת אלו של דוד היועלו מנין זלמן קצר, אבל כפי מה אותן השנים בהם הקהילה זיכר דודו ודבר על הנושאים הללו, הם לא נכנסו ללב כללב, כך לא עת, פעולותיו אלו אפילו לא קרבו לביהותים של חביריו, שביחסו להלכות אלו, הם לא קראו דבר.

הפלא הגדול היה, שדוד הצליח לעמוד בקבלתו ביחס לעצמו. אמנם מה שהוא חלף לא מקומו לאירור יחסיט שקט בבית הכנסת היה מטע מעלין, אבל הנסיון היה עדיין גדול ועצום, והוא הצליח לעמוד בו באנון ובעוצמה.

שדוד אף פעילותיו אלו אלא מנעם אינם מועילות, החליט דוד שהוא צריך להוכיח את חבירי ורעיו, על שיעדין מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה, ועל כל החל חשקיהן ועל לנשט ולבמש על כל אחד בנפרד, לשוב ולספר לו על מה שעבר עליו, ולבקש ממנו שייסייע עזר לקיים את התפילה, להשיב את השקט לבית הכנסת כמנהג המועדים הפרועות.

בפועל אלו של דוד, כאן הועילו מעט יותר, אבל גם זה לא לאורך ימים, ובמיוחד אלא לכפי אותם אלו שבמעט כל סיבת בואם לבית הכנסת היא לדיבור ולשיחה, ועל כל חשק בדעויע לנהוג לעולם מציאות השולחן ערוך המתולע על הציבור 'וארח' הוא ש' קל"ו ט"ו), שככה, 'לא ישיח שיעור חולין בשעת שיע' חוזר התפלה, ואם יש ואח חוסיא, וגדול עזו מהנאי, ונרועים בו.

ועתויל על דוד שדבר לשב דבר בעיני רבים מהמתפללים, כאשר היענים שבהם המכורר ציבוקות, כך לאיוה שותה ותמחניו, וככל שהרבה בנערות והערות לציבור המתפללים, כך שחקו עול יותו ויותר.

באחד הימים, כשראה דוד את אחד המועדים לשיחה בשעת התפילה, עומד באמצע בית הכנסת ומשוחח במבשרי יוד בקולי קולות, גישג אליו והחל להתייחס, אלא שבמקום לקבל את דבריו נוקמות, מנה אליו קול גדל והכלימו קבל עם ועדה, באומרו, 'בלב' הדמיונות שעברת, כולנו צריכים לטבול. אפילו לדבר כמה נאם מילים עם כבר אצול'.

כדבריו של דוד שדבר עמו, נפלו על אוניווער העיתול על אותו אחד, אלא שבסיום הדברים נעמד עמו והזיחר את דוד, שאם ינכח להמשך להיות המוכיח של בית הכהילה, ה'חבר' הדברנים כבר יטפלו בו כמו שצריך.

אז שחשש מיאמוז של אותו אחד, עלה לרב הקהילה וזוהר, מה עליו לעשות. והוא ויזל לקיים את קבלתו שקיבל על עצמו בעת צער וזקנה, להתחזק בפעולתו לעמוד בפני גולדוהו את הפרצת הגוראה.

לב הקהילה קיבל את דוד כסבר פנים יפות ונעימות, בירכו לשלום ועודדו אותו על מה שעשה במעלותו בשבתות כנסיותיהם, ותשובותו היא 'ושחיבה' המסקל' משע על מה ששעה שבני הקהילות, ובדאי שזוכים אלו יעמדו לו וישוהו לו ברכה והצלה בכל מעשי דיו, ויביאותו יאמרו כל ימיו, ורוב נתח מכל ויוצי חלציו.

כאשר הוסיף הרב אף כש, שכמוהו פנים כגון זה אמר שלמה המלך ברואה קדשו, בספר משלי "אל תוחל כפי שן ישיאך", אלא שההוזהר כשהוא היה על פטור מחיוב התוכחה. מתשיך בדרך בה התחלת, בתלית מורדות המבארות את חשיבות התפילה וגדול תועולן בשעת התפילה ובקריאת התורה, והוא תנאי ידי חובת התשובה החשובה שקיבלת על עצמך.

ולשאלת דוד מה יעשה עם פסק השולחן ערוך שעליו לעמוד במדברים, בכל אחר מחציו בנייהם נאמרה לגוים חלפה זו, השיבו הרב, שמלכב מה שכבר ביארתי לך שהוא מציבו מבלש, וכן גם פסק בביאור הלכה בס' ת"ח, את תקימת את הלכה האחרת שולחן ערוך, בס' ר"ת, ללמוד את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום או פרש', וכאמור גם בניין ב' יראה שמים יוצא ידי שניהם, שלומם הם תרגום ונס פרש', תבין שבמקרה כגון זה, אין כל רוב להחיים.

שמות הוסיס לשבוע שגבר הרבנים הרה"ח

הודעה נשלחה/תשלח לזכרם (במחלק החדש הרבוי)

תקופות נסיון, ניתן לקבל כל שבוע את העלון בקס או באימייל (ללא תשלום). המעוניינים לקבלו, ישלחו את שמם כתובתם בכתב ברור, ותוספת מ"מ טלפון לבירורים, למסקת המערכת או למייל: yaepstein@aol.com